

СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРАВА

**РЕФОРМУВАННЯ ПРАВОВОЇ СИСТЕМИ
В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ**

МАТЕРІАЛИ
IV Міжнародної науково-практичної конференції
(Суми, 21–22 травня 2020 року)

У двох частинах

Частина 1

Суми
Сумський державний університет
2020

3. Судова реформа в Україні – основні моменти. URL: <https://sebweo.com/sudova-reforma-v-ukrayini-osnovni-momenti/> (дата звернення 13.04.2020).

4. Центр суддівських студій: міжнародний фонд. URL: <http://www.judges.org.ua/dig11830.htm> (дата звернення 13.04.2020).

ЕВТАНАЗІЯ: ЖИТТЄВИЙ СЕНС ВИБОРА СМЕРТІ

Марченко К. О.

*Студентка I курсу юридичного факультету
Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара*

Науковий керівник: Дриголь О. О.

*викладач кафедри адміністративного та кримінального права
Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара*

Анотація. В сучасному світі питання гуманності є чи не найважливішим питанням. Питання евтаназії – це є питання гуманності, тобто позбавлення невиліковно хворого страждань. Легалізація евтаназія як може вирішити, так і поставити низьку гуманістичних питань.

Ключові слова. Евтаназія, Європейський суд з прав людини, Конституція України, Міністерство охорони здоров'я України, Закон України «Основи законодавства України».

Постановка проблеми. Питання є досить актуальним, адже це закон природи, люди народжуються, хворіють і помирають. На жаль, за даними Міністерства охорони здоров'я України кількість хворих на онкологічну хворобу збільшилась, дуже багато невиліковних пацієнтів, які страждають від нестерпних болів, згодні на добровільну смерть. Але законодавство України проголошує евтаназію незаконною. Чи можлива легалізація евтаназії в Україні?

Мета. Дослідити нормативно-правові акти, що зазначають право на життя та смерть. Проаналізувати всі «за» та «проти» легалізації евтаназії в Україні.

Аналіз досліджень і публікацій. Тема знайшла відображення в роботах науковців, а саме Бородіна С. В., Капинуса О. С., Тасакова С. В.

Основні результати дослідження. На даний час особливу увагу юристів, медиків, філософів, представників інших спеціальностей привертає проблема евтаназії. Евтаназією є умисні дії чи бездіяльність медичних працівників, які здійснюються ними за наявності письмово оформленого клопотання пацієнта, який перебуває у стані, коли усвідомлює значення своїх дій і може керувати ними, з дотриманням законодавчо встановлених умов, з метою припинення його фізичних, психологічних і моральних страждань, у результаті яких реалізується право на гідну смерть.

В Україні евтаназія заборонена деякими нормативно-правовими актами. Наприклад, ст. 27 Конституції України проголошує, що кожна людина має невід'ємне право на життя. А держава зобов'язується піклуватися про це, що зазначено в ст. 12 Закону України «Основи законодавства України про охорону здоров'я». Також заборона евтаназії прописана у ст. 52 цього Закону: «Медичним працівникам забороняється здійснення евтаназії - навмисного прискорення смерті або умертвіння невиліковно хворого з метою припинення його страждань». Цивільний кодекс України в ч.4 ст.281 указує на заборону прохання фізичної особи про припинення її життя.

Проаналізувавши питання, можна виділити так звані «за» та «проти» легалізації евтаназії.

Аргументи, які забороняють право на смерть в Україні:

1. Моральна сторона. Тобто, релігійні приписи. Наприклад, Біблія, яка проголошує, що Бог дає життя, а тому приймати рішення про його кінець може приймати лише Він.

2. Психологічне гальмо. Легалізація евтаназії може стати психологічним гальмом в розробці і пошуку нових методів лікування та медикаментів.

3. Тиск на фізично обмежених людей. Тобто на інвалідів, які часто вважають себе «тягарем» для своєї сім'ї.

4. Засіб вчинення злочинів. Тобто, такий спосіб позбавлення життя може стати злочинним: умертвіння старих осіб, інвалідів, невиліковно хворих на лікування, яких не вистачає коштів, шляхом підкупу медперсоналу, або зловживання посадовими повноваженнями.

5. Проблема добровільності. Дуже важко встановити чи рішення було прийнято добровільно, навіть, якщо воно було в усній або письмовій формі. Пацієнт завжди може передумати, але коли процедура вже почалась, зупити її не можна.

6. «Чудове одужання». Евтаназія виключає можливість так званого «чудового одужання», які трапляються, хоча не часто. Але це все-таки шанс пацієнта на життя.

Щодо аргументів, які погоджуються з легалізацією права на смерть:

1. Евтаназія дозволяє в повній мірі реалізувати право людини розпоряджатися своїм життям, в тому числі приймати рішення про припинення власного життя.

2. Людина визнається найвищою цінністю, а отже, і її реальне благополуччя, потреби і право на самовизначення, право на свободу, право на повагу гідності, право на гідну смерть мають бути гарантовані й забезпечені повною мірою.

3. Евтаназія забезпечує реалізацію одного з основоположних принципів права – принципу гуманізму. Евтаназія є гуманною, бо припиняє страждання і муки невиліковно хворого.

4. Держава і суспільство мають визнати таке право не заради всіх, а заради тієї невеликої групи людей, які дійсно його потребують.

Варто зазначити також точку зору і Європейського суду з прав людини, який у цьому питанні зберігає нейтральну позицію, визнаючи за державами-учасницями право на самостійність врегулювання евтаназії.

До речі, за результатами опитування, проведеним центром соціальних досліджень 2007р., 51% українців вважають, що право на смерть має бути легалізовано в Україні.

Сумуючи усі данні, можемо прийти до висновку, що узаконення евтаназії дозволить Україні перейти на вищий щабель серед європейських країн світу, зробить нашу країну ще більш гуманною та соціальною, що зазначено у тексті Конституції України. Проте слід звернути увагу й на те, що цей процес повинен бути поступовим і багатовекторним. Необхідно не лише створити правову норму, а і забезпечити чіткий механізм реалізації евтаназії в Україні. Саме законом мають бути встановлені складна процедура та конкретні випадки, в яких реалізація цього права була б необхідною і доречною.

СПОРТИВНЕ ПРАВО В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМИ, ПЕРСПЕКТИВИ

Стеблянка А. В.

Аспірантка ННІ права

Сумського державного університету

Чурилова Т. М.

к. ю. н., доцент, доцент кафедри МСПЦПД ННІ права

Сумського державного університету

Спорт як соціальне явище впливає на різні сфери суспільства, тому в багатьох країнах світу спостерігається стрімкий розвиток спортивного права. Україна не є винятком. Проте у зв'язку з тим, що спортивне право є відносно новим явищем, існують проблеми, що гальмують його розвиток і не сприяють становленню спортивного права як комплексної галузі права в системі права України.

Зокрема, існують суперечки щодо того, які саме відносини входять в предмет спортивного права: у сфері фізичної культури, в області спорту або ж тільки професійного спорту. Тобто ставиться питання, на скільки зазначені суспільні відносини широкі. Одна з точок зору ґрунтується на співвідношенні понять фізична культура і спорт, а саме входження останнього до першого, і, відповідно, вважається, що в якості предмета потрібно розглядати суспільні відносини в широкому сенсі: і спорт, і фізична культура входять в предмет. Інша точка зору протилежна. Деякі автори вважають, що до предмету